

Lisa nieuws

Jaargang 10
December 2005

LISA aan de basis van
Adresfuncties en Adrespopulatie **12**

Milieuhinder bedrijfsleven **8**

LISA column **2**

**Herstel werkgelegenheid:
provincie Utrecht kruipt uit dal **4****

Lisa

Voor feiten en cijfers
over werkgelegenheid

Verhuishericht

Per 1 januari
2006 heeft de LISA
Projectorganisatie een nieuw
adres (zie ook pagina 15):

Langestraat 37, Postbus 597
7500 AN Enschede
Tel.: (053) 482 50 80
Fax: (053) 482 50 81

De nieuwe loonaangifte 2006... Laat u niet verrassen

Onlangs is de Belastingdienst gestart met een campagne voor de loonaangifte 2006. In die campagne staan de termen "De nieuwe loonaangifte 2006" en "Laat u niet verrassen" centraal. In advertenties en radiospotjes wijst de Belastingdienst de werkgevers op veranderingen in de aangiftes die per 1 januari zullen worden doorgevoerd. De nieuwe (loon)aangifte heeft betrekking op de aangifte voor de loonbelasting en de inning van de sociale verzekeringspremies.

Veel Nederlanders zijn (nog) onbekend met de wijzigingen. Toch zullen de gevolgen van de wetten die ten grondslag liggen aan de nieuwe aangifte, ook merkbaar worden voor werknemers en uitkeringsgerechtigden. Ook voor het Centraal Bureau voor de Statistiek heeft de loonaangifte duidelijke gevolgen. De gegevens die de werkgevers aan de Belastingdienst verstrekken, worden in de toekomst gebruikt om arbeidsmarktstatistieken samen te stellen. De statistieken worden hierdoor beter en werkgevers hoeven minder gegevens aan het CBS te verstrekken.

De Walvis-wetgeving

Een tweetal wetten staan centraal bij de nieuwe aangiftesystematiek in 2006: De Wet Walvis (Wet administratieve lastenverlichting en vereenvoudiging in sociale verzekeringswetten) en de Wfsv (Wet financiering sociale verzekering). De eerstgenoemde wet heeft meerdere doelen. Een eerste doel is te komen tot een beter inzicht in het sociale verzekeringsstelsel. In het nieuwe stelsel is het premieloon bijvoorbeeld gelijk aan het uitkeringsloon. Een tweede doel is het bereiken van een grotere rechtmatigheid bij het vaststellen van de verzekeringsuitkering. Dit komt onder andere tot uiting in het bouwen van de Polisadministratie bij het UWV, waarin de gegevens worden vastgelegd waarop de rechten voor een uitkering zijn gebaseerd. Een derde doel is administratieve lastenverlichting. In de Wfsv is vastgelegd dat de premie-inning voor de werknemersverzekering over zal gaan van het UWV naar de Belastingdienst. Er komt dus één loket voor de aangifte van loonbelasting en sociale verzekeringspremies. Straks is sprake van één aangifte die vanaf 1 januari 2006 per betaalperiode (maandelijks, 4-wekelijks) gedaan zal moeten worden.

De Polisadministratie als register van banen

De loonaangifte bestaat uit een collectief deel en een nominatief deel. In het collectieve deel worden de gegevens per aangifte-eenheid (= werkgever) verstrekt. In het nominatieve deel zullen gegevens per dienstverband en uitkeringsrelatie opgenomen worden. Dit deel van

Column door
Leen Roosendaal,
Taakgroepmanager
werkgelegenheid
en lonen. Centraal
Bureau voor de Statistiek

de aangifte zal, na controle door de Belastingdienst, aan het UWV worden doorgegeven en worden opgenomen in de zogenaamde Polisadministratie. Dit betekent dat, zodra de Polisadministratie volledig is gevuld, er sprake is van een basisregister van banen van werknemers. Variabelen die per baan worden opgenomen zijn bijvoorbeeld een aantal, dat betrekking op verschillende loonbestanddelen, een code voor de collectieve arbeidsovereenkomst waar de werknemers onder valt, het aantal verloonde uren en codes voor de inkomstenverhouding tussen de werkgever en de werknemer/uitkeringsgerechtigde. De gegevens in de Polisadministratie zijn alleen toegankelijk voor in de betreffende wetten genoemde afnemers. Iedere afnemer heeft daarbij toegang tot vooraf vastgestelde variabelen. Deze afnemers hoeven voor deze informatie in de toekomst dus niet meer te informeren bij de werkgever. Juist hierdoor is sprake van een administratieve lastendrukverlichting voor het bedrijfsleven.

En voor het samenstellen van statistieken

Het CBS stelt veel statistieken samen over de arbeidsmarkt in Nederland. Op basis van de huidige Enquête Werkgelegenheid en Lonen (EWL) gaat het om statistieken die het niveau en de ontwikkeling van de werkgelegenheid en de lonen beschrijven. De statistiek banen van werknemers bij bedrijven en instellingen geeft informatie over banen naar regio, economische activiteit en geslacht. Informatie over lonen wordt geboden in de jaarlijkse structuurgegevens. Deze bevat statistische informatie over de verdiende lonen en de arbeidsduur van werknemers

in Nederland. De uitkomsten worden gedetailleerd naar diverse variabelen, zoals geslacht, leeftijd, dienstverband, economische activiteit en CAO-sector.

De waarneming voor de EWL bestaat zowel uit een papieren enquête als uit digitale gegevensverzameling. Bij deze laatste vorm van gegevensverzameling is veelal sprake van tussenkomst van een salarisadministratiekantoor of computerservicebureau. Op dit moment komen van ongeveer 3,5 miljoen werknemers maandelijks individuele gegevens over loon- en arbeidsduur binnen.

Naast instellingen zoals het UWV en de Belastingdienst is ook het Centraal Bureau voor de Statistiek één van de wettelijke afnemers van de gegevens in de Polisadministratie. Dit heeft mede tot gevolg dat de huidige uitvraag bij de werkgevers ten behoeve van de EWL zal komen te vervallen zodra de gegevens in de Polisadministratie van voldoende kwaliteit zijn.

Veranderingen in de arbeidsmarktstatistieken van het CBS

Op langere termijn zal het gebruiken van de gegevens in de Polisadministratie consequenties hebben voor de output van de EWL. Nu baseert de EWL zich op individuele gegevens van ongeveer 50% van alle banen in Nederland. Straks komen gegevens over alle banen in Nederland beschikbaar. Dit betekent dat het detail in de statistieken kan toenemen. Een tweede verandering zal zijn dat er vaker en sneller uitkomsten gepubliceerd kunnen worden. Op termijn zullen gegevens per kwartaal en wellicht per maand worden samengesteld, waarbij de uitkomsten ook eerder dan nu beschikbaar zullen komen. Het zal duidelijk zijn dat het nog wel enige tijd zal duren voordat de nieuwe situatie is bereikt. Het overgaan op deze nieuwe bron betekent in de overgangperiode wel dat er sprake zal zijn van een breuk in de uitkomsten.

Regionale verdeling van banen

Tegenover de vele voordelen van het gebruiken van de Polisadministratie staat voor de statistiek ook een niet onbelangrijk nadeel. In de Polisadministratie is namelijk geen nominatieve variabele opgenomen die aangeeft waar de locatie van de baan is. Voor het samenstellen van de

regionale verdeling van banen is deze informatie noodzakelijk. Voor de bedrijven waarbij sprake is van één vestiging, is dit natuurlijk geen probleem. Voor een verdeling van de banen naar gemeenten speelt dit probleem wel voor die de bedrijven met vestigingen in meerdere gemeenten. Hoewel het aantal van dit soort zogenaamde multiregionale bedrijven relatief klein is, zijn dit wel de bedrijven met grote aantallen banen. Aangezien er veel interne en externe gebruikers zijn van regionale statistische gegevens, zal een alternatieve methode gezocht worden om te komen tot de gewenste output. Wellicht kan gebruik worden gemaakt van modelmatige benaderingen (minimaliseren woon-werkafstand) of van andere bronnen (Handelsregister, LISA-register). In 2006 zal onderzoek plaatsvinden naar een alternatieve methode.

Initiatiefgroep "Werkzame personen: kerngegevens vestigingen"

Gestimuleerd door bovengenoemde ontwikkelingen en door de komst van het Basisbedrijvenregister hebben de VVK, Stichting LISA en het CBS besloten een initiatiefgroep in het leven te roepen. De initiatiefgroep heeft twee doelstellingen geformuleerd. De eerste doelstelling is om te komen tot een set van gegevens over vestigingen, waaronder het aantal werkzame personen. Deze set gegevens zou in het BBR opgenomen moeten worden of direct aan het BBR koppelbaar moeten zijn. Een tweede doelstelling is het bereiken van consistentie tussen de verschillende nationale en regionale statistieken.

Meer informatie over de loonaangifte 2006 is te vinden op www.loonaangifte2006.nl

Herstel werkgelegenheid: provincie Utrecht kruipt uit dal

Na jaren van banenverlies kent de provincie Utrecht voor het eerst weer een bescheiden groei van 0,6%. Dit blijkt uit het werkgelegenheidsonderzoek dat sinds jaar en dag deel uitmaakt van LISA. Het zijn vooral de kennisintensieve sectoren in de zakelijke dienstverlening die de groei bepalen. Daarnaast ontwikkelt de non-profitsector zich nog steeds sterk. Met beleid dat gericht is op versterking van de innovatieve sectoren, het verhogen van de kwaliteit van de werklocaties en het stimuleren van de samenwerking van de arbeidspartijen willen de Utrechtse bestuurders een positieve stimulans geven aan de regionale economie.

Door: Maarten Bergmeijer, Provinciaal Arbeidsplaatsen Register (PAR), Provincie Utrecht

LISA

De partners van LISA, provincies, gemeenten en Kamers van Koophandel leveren ieder jaar hun basisgegevens met actuele werkgelegenheidscijfers, welke door LISA worden gekoppeld en geïntegreerd tot een landsdekkend bestand. In 2006 zal LISA 10 jaar werkgelegenheids-historie bevatten. Tal van nationale en regionale partijen, zoals ministerie VROM, RIVM, CWI, maken veelvuldig gebruik van de gegevens voor het beleid op het gebied van arbeidsmarkt, planologie, verkeer en vervoer, milieu en veiligheid.

Een van de vaste toeleveranciers is de provincie Utrecht die de gegevens jaarlijks verzamelt in haar Monitor Ruimtelijke Economie. Van deze monitor maken tevens deel uit de inventarisatie bedrijventerreinen IBIS en de Ruimtemeter, een instrument om de ontwikkeling van efficiënt ruimtegebruik op terreinen te volgen. De werkgelegenheidsgegevens van Utrecht zijn sinds 1985 vastgelegd in het Provinciaal Arbeidsplaatsen Register, dat dit jaar haar vierde lustrum kent.

Herstel

Er zijn steeds meer tekenen die wijzen op herstel van de Nederlandse economie. Het CBS meldde onlangs dat de economische groei over 2004 in Nederland 1,7% bedraagt. In 2003 en 2002 waren deze percentages resp. 0,0% en 0,2%. Economische groei is gedefinieerd als de groei van de bruto toegevoegde waarde, gecorrigeerd voor prijsveranderingen. Voor de provincie Utrecht meldt het CBS een groei van 1,8%, iets boven het landelijk gemiddelde. Alleen Groningen (+3,8%), Flevoland (+3,4%) en Noord-Holland (1,9%) lieten een hogere groei zien.

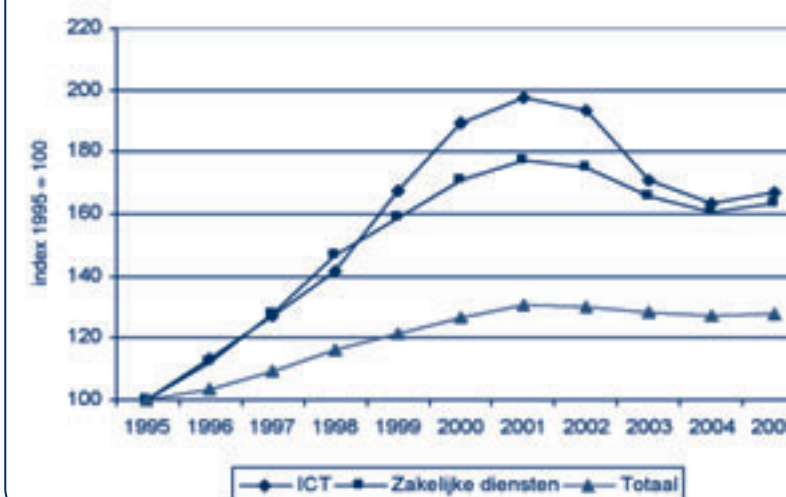
Over de ontwikkeling van het aantal banen in Nederland meldt het CBS dat het verlies tot staan is gekomen. Vergelijking van de eerste twee kwartalen van 2005 met 2004 laat een groei van de werkgelegenheid zien. Hierbij is op nationaal niveau sprake van een groei bij zakelijke dienstverleners en de zorg. Ook meldt het CBS dat er meer vrouwen zijn gaan werken. Deze trends komen in grote lijnen overeen met de resultaten van het werkgelegenheidsonderzoek in de provincie Utrecht.

Utrecht

De provincie Utrecht onderscheidt zich qua structuur van de werkgelegenheid van het Nederlands gemiddelde, zo blijkt uit de cijfers die LISA op haar website beschikbaar stelt. De Utrechtse arbeidsmarkt, goed voor 8% van alle banen in Nederland, kenmerkt zich door het laagste aandeel landbouw, het laagste

Grafiek 1: Ontwikkeling ICT en zakelijke diensten

jaren '90, daling vanaf 2002 en, zoals nu blijkt, vroeg herstel. Nadat er in de periode van hoogconjunctuur 1995-2001, 149.200 banen zijn bijgekomen, gemiddeld 24.900 per jaar, gaan er in de periode 2001-2004 weer 18.520 banen verloren, gemiddeld 6.170 per jaar. Hoewel deze neergang relatief klein is t.o.v. de groei in de jaren '90, behoort Utrecht toch tot de provincies met de grootste procentuele terugval.

Zakelijke dienstverlening

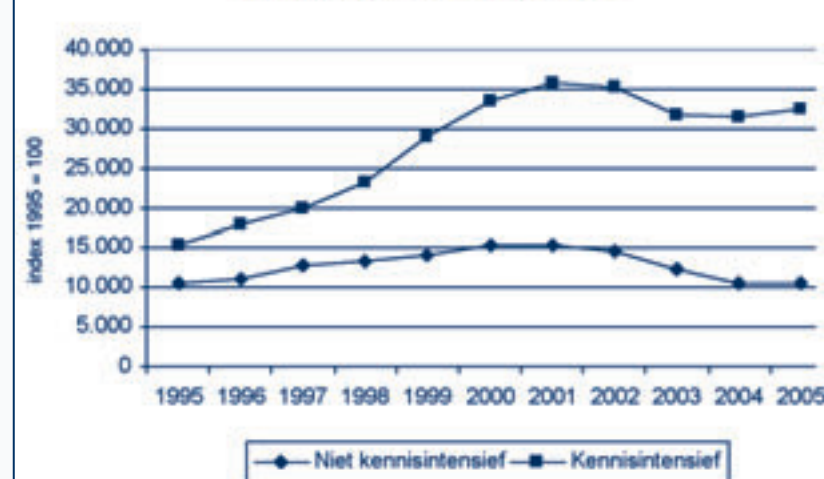
Uit het meeste recente onderzoek blijkt dat de werkgelegenheid in de provincie Utrecht in de periode april 2004-april 2005 met 0,6% is gegroeid. In 2004 boekt Utrecht nog een verlies van 1,3%.

De sector die de banenontwikkeling in Utrecht het meest bepaalt is de zakelijke dienstverlening. Ruim 22% van de Utrechtse bedrijvigheid speelt zich in deze sector af. Het zijn vooral de ICT-bedrijven die de grootste dynamiek vertoonden in de afgelopen periode van opbloei, terugval en herstel (grafiek.1).

aandeel industrie, maar het hoogste aandeel zakelijke diensten. Het aandeel banen in de financiële instellingen staat op de tweede plaats vlak na Noord-Holland. Hetzelfde geldt voor de handel, waar Utrecht na Flevoland de tweede plaats inneemt. Op het gebied van onderwijs en non-profitdiensten staat Utrecht op de derde plaats.

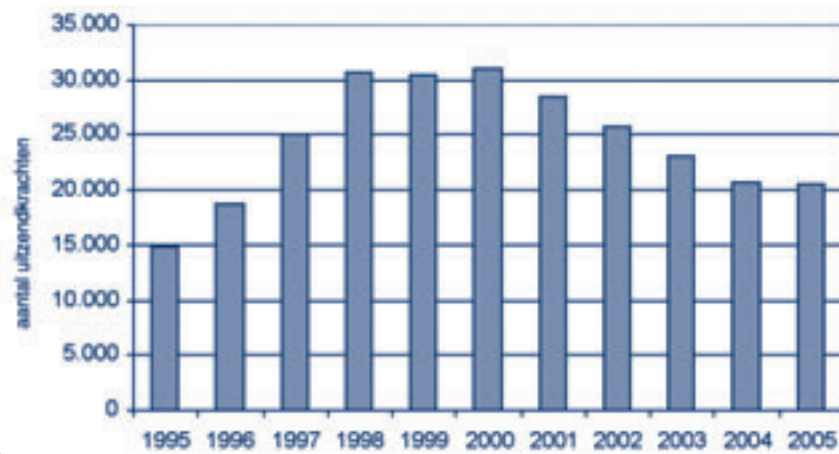
Utrecht is samen met Noord-Brabant de provincie die prompt met banenverlies reageert op de recessie van 2002. De ontwikkeling van de Utrechtse werkgelegenheid kenmerkt zich door snelle groei in de tweede helft van de

Grafiek 2: Ontwikkeling banen ICT naar type

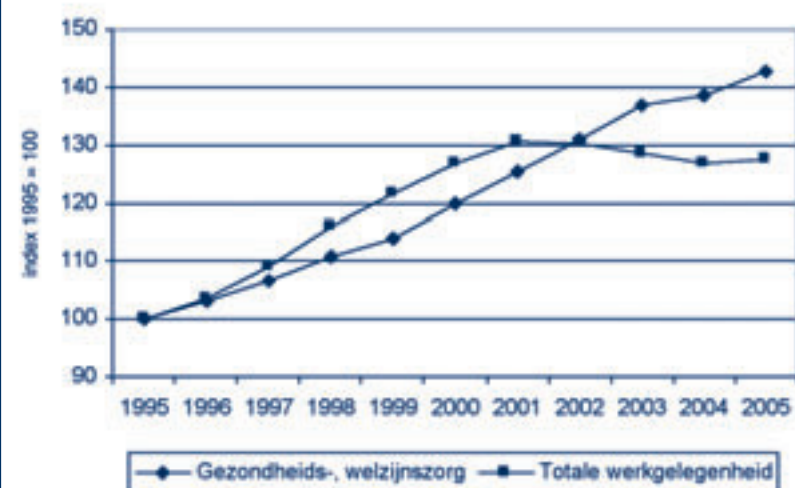

De ICT-sector bestaat uit veertien deelbranches, verdeeld over industrie, handel en diensten. Er is een tweedeling te onderscheiden in een kennisintensief deel (telecommunicatie, softwareontwerp en consultancy) en een niet-kennisintensief deel (industrie, handel, verhuur en reparatie van apparatuur, hardware consultancy). Het kennisintensieve deel bevat in Utrecht

Grafiek 3: Uitzendarbeit (uitgezonden)

Grafiek 4: Gezondheids- en welzijnszorg

32.400 banen en toont in 2005 een toename van ruim 1.000 banen (+3,2%). Het niet kennisintensieve deel bevat 10.600 banen en laat in 2005 een kleine verlies zien van 100 banen of -1% (grafiek 2). Aangezien het beleid van de provincie Utrecht is gericht op het ontwikkelen van de kennisintensieve sectoren is het goed nieuws dat in de ICT weer groei is geconstateerd.

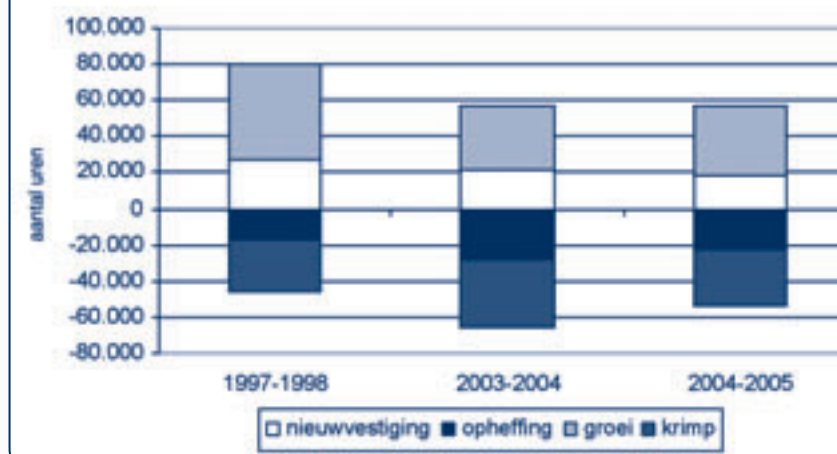
Uitzendbanen

De uitzendarbeit is een andere belangrijke branche. In het Utrechtse werkgelegenheidsregister worden uitzendkrachten zowel bij de uitzendbureaus als bij de inlenende bedrijven geregistreerd.

Het aantal uitgezonden uitzendkrachten is vanaf 2000 gekrompen na een snelle groei tot 1998 (grafiek 3). Deze dynamiek heeft een sterk effect op het verloop van de totale zakelijke dienstverlening omdat het om veel banen gaat. In 2005 is de daling van het aantal uitgezonden uitzendkrachten tot staan gebracht. Het feit dat er nu herstel van de uitzendmarkt optreedt, wat ook blijkt uit toenemende omzetten van de grote uitzendorganisaties, is een teken dat het bedrijfsleven weer wil gaan investeren in (tijdelijk) personeel.

Uit het onderzoek blijkt verder een lichte toename van uitzendkrachten, ingeleend door het bedrijfsleven. Bijna een kwart

Grafiek 5: Dynamiek werkgelegenheidsontwikkeling

van de uitzendkrachten werkt in de zakelijke diensten en 17% in de handel. Daarnaast zijn in de industrie en de zorgsector ook veel uitzendkrachten actief.

Gezondheids- en welzijnszorg

De Gezondheids- en welzijnszorg waar 14% van de Utrechtse werkenden actief zijn, is de derde sector die in belangrijke mate bijdraagt tot de Utrechtse banenmotor. Deze sector heeft de recessie met gemak doorstaan. Er is geen jaar voorbijgegaan zonder groei. Vooral in de ziekenhuizen, verpleeghuizen, de thuiszorg en gehandicaptenzorg is sprake van systematische banengroei (grafiek 4).

Dynamiek

Verschillende factoren beïnvloeden het verloop van de werkgelegenheid. Instroom, nieuwvestiging en groei van bedrijven leveren arbeidsplaatsen op. Uitstroom, opheffing en krimp kosten arbeidsplaatsen. Omdat de LISA-werkgelegenheidsregisters de bedrijfshistorie op vestigingsniveau bijhouden, kan een nauwkeurig beeld verkregen worden van deze achterliggende processen die de uiteindelijke trend gestalte geven.

In Utrecht is 1998 een topjaar geweest met een groei van meer dan 6%. Vooral groei in reeds gevestigde bedrijven en daarnaast instroom en nieuwvestiging zorgden voor 80.000 banen. Tegelijk gingen er 45.000 banen verloren door opheffing,

vertrek en krimp (grafiek 5). De periode 2003-2004 was een dieptepunt in de werkgelegenheidsontwikkeling omdat het verlies aan banen overheerste, vooral in de zakelijke diensten (ICT). In het afgelopen jaar blijkt het verlies door opheffing en krimp aanzienlijk minder te zijn wat leidt tot een positief saldo.

Beleid

De nu geconstateerde banengroei geeft de Utrechtse bestuurders nog niet genoeg reden tot optimisme. De beroepsbevolking groeit harder

dan gemiddeld in Nederland terwijl de ontwikkeling van het aantal vacatures daarbij achterblijft. Dat betekent dat de werkloosheid nog steeds toeneemt. Er zijn dus meer banen nodig om deze trend om te buigen.

De provincie Utrecht voert een economisch beleid dat vooral gericht is op versterking van de innovatiekracht van het bedrijfsleven, kwaliteitsverbetering van de werklocaties en verbetering van de samenwerking tussen de arbeidsmarktplatforms. De Utrechtse politiek wil daarbij de natuurlijke voordelen van de regionale economie uitbuiten, zoals het hoge opleidingsniveau van de beroepsbevolking, de centrale ligging en de kracht van de kennisintensieve bedrijfstakken. De praktijk zal leren of deze eerste zwaluw lente maakt.

Zie ook: www.provincie-utrecht.nl/par

Milieuhinder bedrijfsleven

Door: Freerk Viersen, projectleider PWE-Gelderland en Juri Heise, ETIN Adviseurs

Inleiding

Ten behoeve van het vestigingsbeleid ten aanzien van bedrijven op bedrijventerreinen heeft de VNG een classificatie opgesteld van hindercategorieën¹. Door in bestemmingsplannen vast te stellen welke hindercategorieën op welke plaats binnen een terrein zijn toegestaan kunnen gemeenten vestiging van nieuwe bedrijven geleiden en eventueel uitsluiten. De VNG onderscheidt 6 categorieën waarbij een bedrijf dat in hindercategorie 1 valt als weinig belastend is gekwalificeerd terwijl bedrijven uit categorie 6 als zeer milieuhinderlijk worden gekwalificeerd. Voor de kwalificatie van bedrijven wordt in beginsel gebruik gemaakt van de SBI-kodes. Veelal is deze indeling te grof en wordt binnen een SBI-kode weer een onderverdeling van bedrijven gemaakt naar type product dat wordt gemaakt en/of de omvang van de productie. Zo wordt bijv. SBI 351 Scheepsbouw onderverdeeld in scheepsbouw houten schepen (hindercategorie 3), scheepsbouw kunststof schepen (hindercategorie 3), metalen schepen (hindercategorie 4) en scheepsbouw metalen schepen groter dan 25 m. (hindercategorie 5).

Het is vrijwel onmogelijk om aan elk bedrijf op grond van de juiste en volledige gegevens een hindercategorie toe te kennen. Wel is het wel mogelijk om voor elke SBI-kode een gemiddelde/meest voor de hand liggende hindercategorie vast te stellen en deze vervolgens te projecteren op het complete LISA-bedrijvenbestand, immers elk bedrijf heeft een SBI-kode. Op individueel bedrijfsniveau leidt dat tot fouten (de SBI-

kode van het bedrijf kan onjuist zijn, de inschatting van de gemiddelde hindercategorie kan totaal verkeerd uitpakken), op geaggregeerd niveau kunnen de uitkomsten wel een aardige indicatie geven van de milieubelasting van de bedrijvigheid.

Door de toegekende hindercategorie te vermenigvuldigen met het aantal banen wordt een gewicht toegekend.

Analyse milieuhinder op basis van LISA-bestand

Het LISA-bestand van 2004 telt 817.560 bedrijven met 7.304.280 banen (excl. landbouw). Hiervan worden slechts 180 bedrijven ingedeeld in hindercategorie 6, het overgrote deel van de bedrijven (ruim 42%) valt in hindercategorie 1. Wordt gekeken naar de werkgelegenheid dan verschuift het beeld iets maar ook nu geldt dat het grootste deel als nauwelijks milieuhinderlijk aangeduid kan worden.

Tabel 1: Banen en bedrijven naar hindercategorie, absoluut en procentueel

Hinder-categorie	Aantal bedrijven	Aantal banen	Verdeling bedrijven	Verdeling banen
1	345.320	1.586.500	42,2%	21,7%
2	263.320	3.428.280	32,2%	46,9%
3	179.170	1.509.170	21,9%	20,7%
4	24.910	601.130	3,0%	8,2%
5	4.660	150.750	0,6%	2,1%
6	180	28.450	0,0%	0,4%
Totaal	817.560	7.304.280	100,0%	100,0%

De gemiddelde hindercategorie (gewogen met arbeidsplaatsen) voor Nederland komt uit op 2,23.

Omdat de LISA-gegevens op vestigingsniveau beschikbaar zijn kan op elk gewenst aggregatieniveau een raming gemaakt worden van de milieubelasting. Zo is het mogelijk om per postcodegebied de milieubelasting in te schatten (zie kaart 1).

Kaart 1: Totale milieuhinder per 4-cijferig postcodegebied²

Hoewel de kaart een nogal diffuus beeld geeft, is wel een relatief zware belasting te zien is het gebied Rijnmond-Eindhoven. Ook rond Amsterdam en Utrecht is de kaart relatief donker gekleurd. Het Noorden is duidelijk het minst gekleurd. Het postcode gebied 1118 (Industrie Schiphol) kent de zwaarste milieubelasting; dat komt enerzijds door het grote aantal banen maar ook de gemiddelde belasting ligt met 3,37 aanzienlijk boven het gemiddelde.

¹ Bedrijven en milieuzonering, VNG 2001. In feite geeft de hindercategorie aan met welke afstand rekening gehouden dient worden ten aanzien van geur, stof, geluid en gevaar.

² In deze kaart is de totale milieuhinder per postcodegebied weergegeven; somming over bedrijven van aantal werkzame personen x toegekende hindercategorie

Kaart 2: Genormaliseerde milieuhinder per 4-cijferig postcodegebied³

De postcodegebieden variëren nogal in oppervlak. Met name in de landelijke omgeving is sprake van omvangrijke gebieden. De kans dat daar een aantal bedrijven met een hoge hinder-categorie zit of gewoon veel bedrijven is aanzienlijk. Daarom is in kaart 2 de milieuhinder genormaliseerd voor het oppervlak. Ten gevolge van de normalisatie komt nog sterker naar voren dat de hinder zich vooral concentreert in en rond de grotere steden.

Analyse op gemeenteniveau

Op een iets hoger schaalniveau kan ook per gemeente in beeld gebracht worden in hoeverre er sprake is van belasting. Opmerkelijk is dat Amsterdam de hoogste milieubelasting heeft. Dit wordt echter vooral veroorzaakt door het grote aantal bedrijven. De belasting per bedrijf ligt aanzienlijk onder dat van bijv. Rotterdam (de nummer twee van het overzicht). De top 5 wordt gecombineerd door 's-Gravenhage, Utrecht en Haarlemmermeer. Bijna alle grote steden zijn in het overzicht terug te vinden.

³ In deze kaart is de genormaliseerde milieuhinder per postcodegebied weergegeven; somming over bedrijven van aantal werkzame personen x toegekende hindercategorie gedeeld door oppervlak

Tabel 2: Top 15 van gemeenten naar milieubelasting

	Gemeente	Aantal bedrijven	Totaal aantal banen	Milieu-belasting	Gewogen milieubelasting (NL-gem.: 2,23)
1	Amsterdam	61.150	467.200	899.950	1,9
2	Rotterdam	22.930	327.850	738.810	2,3
3	's-Gravenhage	16.460	233.430	466.450	2,0
4	Utrecht	15.640	201.640	403.910	2,0
5	Haarlemmermeer	6.710	120.210	310.530	2,6
6	Eindhoven	10.980	138.060	294.650	2,1
7	Groningen	8.560	124.780	255.330	2,0
8	Tilburg	7.200	99.770	229.560	2,3
9	Nijmegen	7.520	92.320	198.590	2,2
10	's-Hertogenbosch	9.750	92.530	198.500	2,1
11	Breda	8.360	88.890	195.610	2,2
12	Apeldoorn	7.750	88.360	194.310	2,2
13	Arnhem	7.650	92.950	191.400	2,1
14	Zwolle	4.460	76.410	168.100	2,2
15	Enschede	6.690	74.620	165.230	2,2

Bron: LISA, VNG

Tabel 3: Top 15 van gemeenten met zwaarste gemiddelde milieubelasting per bedrijf

	Gemeente	Aantal bedrijven	Totaal aantal banen	Milieu-belasting	Gewogen milieubelasting (NL-gem.: 2,23)
1	Velsen	4.160	34.730	113.600	3,3
2	Nieuw-Lekkerland	220	2.620	8.420	3,2
3	Urk	810	6.200	19.410	3,1
4	Steenderen	280	1.770	5.380	3,0
5	Woensdrecht	960	8.300	24.770	3,0
6	Arcen en Velden	390	3.390	10.090	3,0
7	Borsele	1.240	6.900	19.740	2,9
8	Gilze en Rijen	980	11.110	31.660	2,9
9	Hoogezand-Sappemeer	1.300	14.480	41.160	2,8
10	Zwartewaterland	1.020	9.080	25.710	2,8
11	Liesveld	370	3.460	9.730	2,8
12	Moerdijk	2.150	17.110	48.050	2,8
13	Lingewaal	580	3.380	9.380	2,8
14	Zoeterwoude	390	7.360	20.420	2,8
15	Terneuzen	2.780	27.150	75.170	2,8

Bron: LISA, VNG

Indien de ranking van de gewogen milieubelasting wordt opgesteld verandert het beeld compleet. De top-5 wordt nu gevormd door Velsen, Nieuw-Lekkerland, Urk, Steenderen en Woensdrecht. Opvallend is dat in het overzicht vooral kleinere en middelgrote gemeenten voorkomen. Geen van de gemeenten is terug te vinden in tabel 2.

Tot slot

De berekeningen maken duidelijk dat het LISA-bestand voor brede toepassingen ingezet kan worden. Hoewel bij de hier verrichte exercities wel wat kanttekeningen gezet kunnen worden bieden de gegevens toch aangrijpingspunten voor verder onderzoek en beleid. Zo zouden de cijfers kunnen dienen als basis om te inventariseren waar zich mogelijk problemen gaan voordoen rond fijn stof. Een ander voorbeeld betreft een identificatie van bedrijventerreinen en opstellen van een prioriteitenlijst van terreinen waar milieuproblemen zouden kunnen voorkomen. Op basis van zo'n lijst kan nader onderzocht worden of daadwerkelijk sprake is van zware milieubelasting.

LISA aan de basis van Adresfuncties en Adrespopulatie

Innovatieve databestanden brengen werken en wonen in kaart

Bij het voorspellen van de impact van incidenten, planning en beheer rondom risico-objecten, vergunningsverlening, verkeersmodellen, tracéstudies, afnameberekeningen zijn de ligging, functie en populatie van adressen in de omgeving belangrijke factoren. Bridgis biedt deze geografische informatie met de introductie van twee nieuwe databestanden: Adresfuncties en Adrespopulatie.

Bridgis breidt met de twee nieuwe bestanden haar serie oplossingsgerichte datasets uit. Adrespopulatie en Adresfuncties geven een even effectief als eenvoudig antwoord op de vraag hoeveel mensen er op een adres aanwezig zijn, en of er op dat adres gewoond of gewerkt wordt. De uitgebreidere versie Adresfuncties Plus bevat bovendien informatie over de aard van wonen en werken.

Unieke bestanden

Wibo ten Have, salesmanager: "Deze bestanden zijn uniek. Landsdekkende, éénduidige informatie over functie en populatie op adresniveau bestond tot nu toe niet. De nieuwe bestanden koppelen één op één met ons coördinatenbestand Bridgis Adreslocaties. Ze bevatten dus ook elk geregistreerd adres in Nederland. Functie en populatie kunnen met Bridgis Adreslocaties bovendien tot op adresniveau in kaart worden gebracht. En de bestanden worden, tegelijkertijd met de coördinaten, elk half jaar geactualiseerd. Daardoor kunnen verschuivingen in functie en populatie in opeenvolgende periodes nauwkeurig gevolgd worden - een onmisbaar middel voor het signaleren van trends en het maken van prognoses."

Veiligheid, milieu en verkeer

Al tijdens de initiatiefase werd duidelijk dat Adrespopulatie en de beide versies van Adresfuncties met name nuttig zijn in de werkvelden van externe veiligheid, milieu, verkeer en vervoer. Voor brandweer, politie en andere (nood)hulpverleners, milieudiensten, lokale overheden en hun

adviesbureaus is gedetailleerde informatie over de ligging, functie en populatie van adressen immers zeer relevant. De nieuwe datasets bieden voor elk werk- of verzorgingsgebied de helpende hand bij besluitvorming over planning, beheer en coördinatie.

Samenhang, continuïteit, kwaliteit

Voor de vervaardiging van Adresfuncties en Adrespopulatie kon Bridgis rekenen op de medewerking van haar datapartners Cendris, LISA, Wegener DM en Prosu. Deze bronhouders stelden hun bestanden ter beschikking om er de nieuwe datasets uit te distilleren. De vier databronnen vullen ieder voor zich een stukje van de behoefte in. Door combinatie bleek het mogelijk van ieder adres vast te stellen wat daarvan de functie is. De functie "werken" kan uit LISA worden afgeleid en Prosu vult dat aan met agrarische adresfuncties. De data van Wegener DM en Cendris vertellen op welk adres wordt gewoond. Combinatie toont aan dat op een aanzienlijk deel van alle adressen zowel wordt gewoond als gewerkt. Op soortgelijke wijze wordt van ieder adres berekend hoeveel mensen daar wonen en/of werken. LISA levert daarbij belangrijke input als het gaat om werkgelegenheid. Samenhang van de gegevens, continuïteit en gedefinieerde kwaliteit zijn uiteraard van het grootste belang. Alle bestanden moeten zowel op technisch als inhoudelijk niveau op elkaar passen. Alleen zo kunnen we onze klanten een optimale koppeling, en dus optimale betrouwbaarheid bieden" aldus Wibo ten Have. Zo blijkt het koppelen van bestanden op adresniveau geen sinecure. Verschillen tussen bestanden in peildatum en schrijfwijze van adressen moeten worden opgelost. Maar dat is volgens Wibo ten Have "nou net de expertise van Bridgis".

Meer informatie

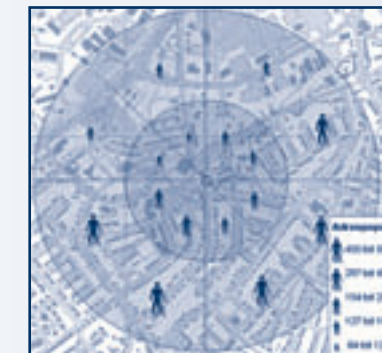
Wilt u de proef op de som, bestel dan gratis testbestanden van Adresfuncties en Adrespopulatie voor uw werkgebied! Bel voor een testlicentie 0344 - 636 242 of mail naar info@bridgis.nl. Kleine datasamples zijn te downloaden via www.bridgis.nl. Daar vindt u tevens meer informatie over Adresfuncties, Adrespopulatie en de overige databestanden in het Bridgis-datanetwerk.

De percentages van Adresfuncties in Nederland (peildatum maart 2005)

Adresfuncties	Adresfuncties Plus	Percentage
Wonen	Laagbouw	59,53
	Hoogbouw	22,95
Werken	Landbouw en visserij*	0,02
	Industrie	0,44
	Handel	1,90
	Logistiek	0,07
	Zakelijke diensten	0,37
	Publieke diensten	0,04
	Zorg en educatie	1,04
	Cultuur en recreatie	0,10
	Gemengde hoofdklassen	0,32
Hoofdklasse onbekend	3,48	
Gemengd	Wonen en werken gemengd	6,07
Onbekend	Functie onbekend	3,67
Totaal aantal adressen		100%

Visualisatie van woonadressen binnen 400 meter rond een snelwegtracé (blauwe bouwvlakken bevatten overwegend werkadressen; rode bouwvlakken bevatten overwegende woon- of gemengde adressen).

Adrespopulatie binnen de effectcontour van een LPG-station.

Woon-, werk- en gemengde adressen binnen de effectcontour van een LPG-station.

Werkgelegenheidsaandeel ICT, Toerisme en Recreatie (T&R) en Creatieve Industrie in 50 grootste gemeenten (2004)*

	ICT		T&R		Creatieve industrie	
	Gemeente	abs.	%	Gemeente	abs.	%
1	Zoetermeer	5.020	11,0	Haarlemmermeer	38.710	32,2
2	Eindhoven	13.890	10,1	Amsterdam	45.920	9,8
3	Amstelveen	4.060	10,1	Maastricht	5.570	7,6
4	Amersfoort	7.110	9,9	Amstelveen	3.020	7,5
5	Venlo	4.460	8,4	Haarlem	4.540	6,5
6	Utrecht	15.930	7,9	Nijmegen	5.750	6,2
7	Delft	3.640	7,7	Purmerend	1.520	6,2
8	Nijmegen	7.050	7,6	Lelystad	1.870	6,1
9	's-Hertogenbosch	5.980	6,5	Eindhoven	8.220	6,0
10	Maastricht	4.640	6,4	Groningen	7.520	6,0
11	Hilversum	3.040	6,4	Alphen aan den Rijn	1.740	6,0
12	Leidschendam-Voorburg	1.640	6,4	Arnhem	5.480	5,9
13	's-Gravenhage	14.810	6,3	Leiden	3.200	5,9
14	Almere	3.420	5,6	Oss	2.250	5,9
15	Groningen	6.610	5,3	Apeldoorn	5.100	5,8
16	Amsterdam	23.170	5,0	Enschede	4.350	5,8
17	Haarlemmermeer	5.700	4,7	Emmen	2.590	5,8
18	Heerlen	2.310	4,5	Delft	2.750	5,8
19	Gouda	1.330	4,2	Spijkernisse	1.110	5,8
20	Apeldoorn	3.290	3,7	's-Gravenhage	13.390	5,7
21	Emmen	1.670	3,7	Vlaardingen	1.210	5,6
22	Haarlem	2.340	3,4	Rotterdam	18.000	5,5
23	Sittard-Geleen	1.570	3,0	Breda	4.860	5,5
24	Hengelo (O.)	1.210	2,9	Alkmaar	2.660	5,5
25	Oss	1.120	2,9	Venlo	2.930	5,5
26	Lelystad	900	2,9	Leidschendam-Voorburg	1.410	5,5
27	Hoorn	760	2,7	Tilburg	5.370	5,4
28	Zwolle	2.660	2,6	Almere	3.340	5,4
29	Almelo	990	2,6	Ede	2.680	5,4
30	Rotterdam	8.210	2,5	Hoorn	1.520	5,4
31	Breda	2.220	2,5	Velsen	1.830	5,3
32	Arnhem	2.360	2,5	Heerlen	2.580	5,1
33	Alkmaar	1.090	2,3	Zaanstad	2.830	5,0
34	Leeuwarden	1.490	2,3	Zoetermeer	2.210	4,8
35	Alphen aan den Rijn	660	2,3	Sittard-Geleen	2.530	4,8
36	Helmond	770	2,2	Roosendaal	1.800	4,8
37	Leiden	1.120	2,1	Gouda	1.470	4,6
38	Dordrecht	1.100	2,0	Utrecht	9.070	4,5
39	Purmerend	500	2,0	's-Hertogenbosch	4.160	4,5
40	Westland	770	1,8	Helmond	1.590	4,5
41	Spijkernisse	350	1,8	Hilversum	2.150	4,5
42	Schiedam	520	1,7	Hengelo (O.)	1.860	4,5
43	Zaanstad	890	1,6	Amersfoort	3.180	4,4
44	Ede	780	1,6	Deventer	1.900	4,4
45	Deventer	710	1,6	Schiedam	1.250	4,2
46	Tilburg	1.420	1,4	Westland	1.730	4,1
47	Enschede	1.080	1,4	Leeuwarden	2.640	4,0
48	Vlaardingen	250	1,2	Almelo	1.530	4,0
49	Roosendaal	370	1,0	Dordrecht	2.060	3,8
50	Velsen	340	1,0	Zwolle	3.230	3,2
	Nederland	261.010	3,5	Nederland	505.720	6,7
				Nederland	238.310	3,2

* zie voor een omschrijving van de definities de LISA-site (www.lisa.nl) → LISA Nieuws

Beschikbare gegevens

Per vestiging zijn de volgende gegevens beschikbaar:

Naam, vestigingsadres, correspondentieadres, activiteitencode (SBI 1993), aantal mannen fulltime, vrouwen fulltime, mannen parttime, vrouwen parttime (absolute gegevens op vestigingsniveau worden alleen geleverd door middel van een grootteklasse of via aggregaties). De werkgelegenheid is inclusief uitzendkrachten. Op basis van deze gegevens is elke denkbare statistiek mogelijk, eventueel gekoppeld met andere gegevensbestanden. LISA behoudt zich ten aanzien van het landelijk register LISA en de daarin opgenomen gegevens alle auteurs- en databankrechten voor.

Omvang bestand

In onderstaande tabel is opgenomen van welke gebieden het LISA-bestand 2004 informatie biedt. Vergelijkbare statistische informatie is er ook voor de periode 1996 t/m 2003.

gebied omschrijving	aantal	vestigingen		totaal
		minimum	maximum	
6 positie postcodegebied	264.782	1	292	817.557
4 positie postcodegebied	4.021	1	3.421	
gemeenten	483	79	61.152	
COROP-gebieden	40	2.014	88.847	
provincies	12	19.577	183.687	

Toelichting: het aantal vier positie postcodegebieden waar vestigingen zijn is in LISA 4.021. Het aantal vestigingen per gebied varieert van 1 tot 3.421. Het totale LISA-bestand van 2004 bevat 817.557 vestigingen.

Informatie en/of bestellingen LISA

Voor informatie over LISA en het bestellen van onder andere statistische gegevens, steekproeftrekkingen, bestandsverrijkingen kunt u zich wenden tot de LISA Projectorganisatie en Bridgis BV. Voor koppelingen van het LISA-bestand met bijvoorbeeld geografische databestanden kunt u contact opnemen met Bridgis BV.

LISA Projectorganisatie: Langestraat 37
Postbus 597
7500 AN Enschede
Tel.: (053) 482 50 80
Fax: (053) 482 50 81
E-mail: info@lisa.nl
Internet: www.lisa.nl

Bridgis BV: Sint Walburgkerkpad 3
Postbus 71
4000 AB Tiel
Tel.: (0344) 636 242
Fax: (0344) 636 246
E-mail: info@bridgis.nl
Internet: www.bridgis.nl

Colofon

LISA Nieuws is een uitgave van de Stichting LISA die als doel heeft het beschikbaar hebben van informatie over vestigingen en werkgelegenheid in geheel Nederland, primair ten behoeve van onderzoek en beleid. De Stichting vertegenwoordigt de regionale registerhouders die de informatie verzamelen, beheren en in LISA inbrengen.

Redactie: Juri Heise, Freerk Viersen

Vormgeving: De Cock Design, Tilburg
Druk: Line-Up Media Services, Bostel

Deze uitgave is verzorgd door de LISA Projectorganisatie. Overname van tekst en cijfermateriaal is alleen toegestaan ten behoeve van niet-commercieel gebruik onder bronvermelding. Hoewel bij de uitgave de uiterste zorg is nagestreefd kan voor eventuele aanwezigheid van (zet)fouten en onvolledigheden geen aansprakelijkheid worden aanvaard.

Bestuur Stichting LISA

P.J. Vriens, voorzitter
drs. F. Viersen, secretaris
drs. G. Scholtens, penningmeester
ir. B.A. Herfst

Regionale bronhouders LISA

Bedrijvenregister Meerlanden
Werkgebied: Gemeente Haarlemmermeer e.o.
dhr. A. Reijneveld
Tel.: (023) 567 64 96
e-mail: ad.reijneveld@haarlemmermeer.nl

Regionale Informatiebank Bedrijven en Instellingen Zeeland (RIBIZ)
Werkgebied: Provincie Zeeland
dhr. R. Lucas
Tel.: (0118) 673 537
e-mail: r.lucas@zeeland.kvk.nl

Vestigingenregister Amsterdam
Werkgebied: Gemeente Amsterdam e.o.
mevr. C. van Oosteren
Tel.: (020) 527 94 12
e-mail: c.oosteren@os.amsterdam.nl

Provinciale Werkgelegenheidsenquête (PWE) Gelderland
Werkgebied: Provincie Gelderland
dhr. drs. F.J. Viersen
Tel.: (026) 359 91 71
e-mail: f.viersen@prv.gelderland.nl

Werkgelegenheidsregister Stadsgewest Haaglanden
Werkgebied: Stadsgewest Haaglanden
dhr. G. Scholtens
Tel.: (070) 750 16 75
e-mail: schg@haaglanden.nl

Vestigingenregister Noord-Brabant
Werkgebied: Provincie Noord-Brabant
mevr. drs. T. Reesink
Tel.: (013) 594 01 11
e-mail: t.reesink@etin.nl

Provinciaal Arbeidsplaatsenregister (PAR) Utrecht
Werkgebied: Provincie Utrecht
dhr. drs. M. Bergmeijer
Tel.: (030) 258 23 91
e-mail: Maarten.Bergmeijer@Provincie-Utrecht.nl

Werkgelegenheidsregister Friesland
Werkgebied: Provincie Friesland
mevr. L.Z. Spijksstra
Tel.: (058) 292 53 85
e-mail: l.z.spijksstra@fryslan.nl

Werkgelegenheidsregister Provincie Groningen
Werkgebied: Provincie Groningen (excl. Stad Groningen)
mevr. M.S.B. Joustra
Tel.: (050) 316 40 51
e-mail: m.s.b.joustra@provinciegroningen.nl

Drentse Werkgelegenheidsenquête (DWE)
Werkgebied: Provincie Drenthe
dhr. R. Haverkate
Tel.: (0592) 36 55 55
e-mail: r.haverkate@drenthe.nl

Bedrijvenregister Zuid-Kennemerland + IJmond
Werkgebied: Haarlem e.o.
mevr. M. Krauth (ETIN/LISA)
Tel.: (013) 594 01 11
e-mail: info@lisa.nl

Bedrijvenregister Zuid-Holland (BRZ)
Werkgebied: Rijnmond en Rijnstreek
mevr. D. Zoeteman
Tel.: (010) 204 10 42
e-mail: d.zoeteman.bgs@XS4ALL.nl

Vestigingenregister Limburg
Werkgebied: Provincie Limburg
dhr. R.C.M. Vaessens
Tel.: (043) 388 36 13
e-mail: r.vaessens@etil.nl

Gemeente Hilversum
Werkgebied: Gooi en Vechtstreek
mevr. M. Krauth (ETIN/LISA)
Tel.: (013) 594 01 11
e-mail: info@lisa.nl

Werkgelegenheidsregister Gemeente Groningen
Werkgebied: Gemeente Groningen
dhr. T.H. Snijders
Tel.: (050) 367 70 16
e-mail: t.snijders@dia.groningen.nl

Bedrijven- en Instellingenregister Overijssel (BIRO)
Werkgebied: Provincie Overijssel
dhr. J. Bos
Tel.: (038) 425 16 30
e-mail: BIRO@prv-overijssel.nl

WWW.LISA.NL

ALGEMEEN | ORGANISATIE | DATA | PUBLICATIES | INLOGGEN

Welkom bij LISA

LISA is een databestand met gegevens over alle vestigingen in Nederland waar betaald werk wordt verricht. De kerngegevens per vestiging hebben een ruimtelijke component (adresgegevens) en een sociaal-economische component (werkgelegenheid en economische activiteit).

Door de beschikbaarheid van dit type beschrijvende gegevens voor heel Nederland kan het LISA vestigingenregister beschouwd worden als het basisbestand voor sociaal-economisch en ruimtelijk onderzoek. Van elk willekeurig geografisch niveau en van elke activiteit kan bijvoorbeeld de werkgelegenheids(ontwikkeling) in beeld worden gebracht.

Omdat LISA ook vestigingen van de overheid, het onderwijs, de gezondheidszorg en de vrije beroepsbeoefenaars registreert is LISA uniek in zijn soort. Verder zijn LISA-gegevens eenvoudig te koppelen aan andersoortige bestanden waardoor LISA voor vele beleidsvelden en beleidsmakers een waardevol instrument is. Het LISA vestigingenregister bevat informatie over circa 817.000 vestigingen in Nederland. Landsdekkende informatie is beschikbaar vanaf 1996.

Lisa
Vestigingenregister

VOOR FEITEN EN CIJFERS OVER WERKGELEGENHEID

Lisa
Vestigingenregister